

KATEDRA GERMANISTIKY
Průběh obhajoby diplomové práce

Autor: Bc. Lenka Matějovská

Titul (česky/německy – anglicky):

Fachsprache im Versicherungswesen mit Orientierung auf Firmenkunden

Academic language in insurance focused on corporate insurance

Konzultant: prof. PhDr. Libuše Spáčilová, Dr.

Oponent: Mgr. Michaela Kaňovská, Ph.D.

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

1. Na s. 6 diplomandka uvádí, že se Albrecht Dürer snažil zavést do německého jazyka německé matematické termíny. Jakou roli v zavedení matematické terminologie hrál Adam Ries v 16. století? Nebyl jeho podíl takový, aby stálo za to ho zmínit?
2. Podle slov diplomandky na s. 23 patří k nejfrekventovanějším příponám [u adjektiv] v odborné slovní zásobě přípony *-ig*, *-lich*, *-isch*. Proč právě tyto jsou nejčastější?
3. Na s. 27 píše diplomandka, že „[u]nter der Makrostruktur wird die globale Bedeutung des Textes verstanden. Es handelt sich um Textfunktion, Textinhalt, Vorwissen und Gliederung des Textes.“ Jaký je vztah mezi makrostrukturou na jedné straně a funkcí textu, jeho obsahem, členěním a předchozími znalostmi na straně druhé? Co vše může zahrnovat analýza mikrostruktury?
4. V praktické části – v 8. kap. na s. 46an. – se zabývá diplomandka *funkcí textu*. Zmiňuje se o funkcích textů u Heinemanna a Viehwegera, srovnává jejich pojetí s funkcemi textu u Brinkera, které je jiné. Poté určuje funkce u tří textových druhů ve svém korpusu. Je vyloučené, aby text či exempláře jednoho textového druhu plnily více než jednu funkci? Nebyla by proto vedle deklarativní funkce u textového druhu *pojistná smlouva* výraznější funkce oblihační, příp. apelační? Podobně by se dalo uvažovat i u *pojistných podmínek*.
5. Do jaké míry mohou obrázky v informačních brožurách usnadnit porozumění textu? Chápala bych tuto funkci u odborných náčrtů s popisky, ale u informačních brožur v oblasti pojišťovnictví mi není tato jejich funkce příliš jasná.
6. Kap. 8.1.3 je věnovaná oslovení potencionálního klienta ze strany pojišťovny. Z ukázek vyplývá, že v analyzovaných textech je navazován kontakt s potenciálním klientem tím, že je klient oslovován vykáním, osobním zájmenem *Sie*. Odpovídá tento způsob zásadám odborného stylu? Objevují se i texty, které se obračejí na potenciální klienty nepřímou, neosobně – formou obecnějšího vyjádření?
7. Z ukázek je patrné, že v textech se objevují variace u podmínkových vět – spojka *falls*, spojení *vorausgesetzt, dass* nebo *es sei denn*. Je distribuce těchto jazykových prostředků naprosto libovolná nebo existují nějaká vymezení?
8. Je *damit* v první větě na s. 64 skutečně předložkou?

9. Jde u termínů ve švýcarských textech na s. 88 o *helvetismy*? V teoretickém pojednání o švýcarské němčině se diplomandka helvetismy nezabývala.
10. Dá se určit, který ze zkoumaných tří druhů textu vykazuje více znaků odborného stylu či odborného jazyka?
11. V závěru práce se tvrdí, že jazyk pojišťovnictví není „typickým“ nebo není „sám o sobě“ odborným jazykem“, ale jeho „modifikací“ (s. 92, 96). Tato charakteristika neodpovídá zcela jeho vertikálnímu umístění mezi odbornými jazyky v kap. 3.1 (s. 10 nn). Zajímavé by bylo také porovnat z tohoto hlediska texty týkající se pojištění firem (a analyzované v předložené práci) a texty vztahující se k pojištění osob.
12. Popis mikrostruktury textů se zaměřuje na aktuální členění větné (s. 68-69). Diplomantka uvádí, že všechny výpovědi začínají tématem, na které navazuje réma. O jaký typ (jaké typy) tematické posloupnosti však jde? (Tématem může být téma nebo réma předchozí věty aj.) Bylo by vhodné to doložit na konkrétním úseku textu. Jaké aktuální členění mají otázky, které se také v textech vyskytují? Proč nebyly při rozboru zohledněny ostatní aspekty mikrostruktury?
13. (a) Při popisu gramatické stránky textů se souvětí a věty jednoduché shrnují pod pojmem *Satzart* (s. 55, 62). Tento termín má však v syntaxi jiný význam. Myslí se pojmem *Satzverbindung* na s. 62 (1. odst.) souvětí obecně nebo souvětí souřadné? Jaké typy souvětí souřadného se v textech vyskytovaly? (b) Předložky *gemäß* a *infolge / wegen* nemají tentýž význam. Je i předložka *aufgrund* (také v př. na s. 67) v analyzovaných textech obvyklá?
14. Ke slovní zásobě:
 - (a) Mezi termíny zkoumaných textů převažují z hlediska způsobu tvoření (determinativní) kompozita a deriváty (s. 70nn). Vnitřní strukturu kompozit by bylo možné popsat podrobněji: Jak obvyklé je např. v daných odborných textech, že slovo určující nebo základní jsou sama kompozitem? Zjištěné deriváty mají zpravidla slovesný nebo substantivní základ – jak je tomu u *Versicherungsnehmer* (s. 72)?
 - (b) V pojišťovnictví se údajně nevyskytují neologismy (s. 70, 91). Co se rozumí neologismem? Nejsou neologismy mezi anglicismy, nejsou to názvy nových produktů, nová kompozita nebo deriváty?
15. Protože v diplomové práci byly analyzovány texty německých a švýcarských pojišťoven, zaměřila se analýza i na rozdíly mezi oběma varietami němčiny. Kapitola o němčině ve Švýcarsku (kap. 4, s. 31) by však vzhledem k typu textu měla pojednávat především o rysech spisovné švýcarské němčiny.

Diplomand/diplomandka představila svoji práci a odpověděla na otázky a připomínky uvedené v posudcích a zodpověděla/a otázky položené u obhajoby ad hoc.

Výsledná známka po obhajobě: výborně
Datum obhajoby: 13. 6. 2011

Prohlášení konzultanta:

Potvrzuji svým podpisem, že výše uvedená kvalifikační práce je plně v souladu s pravidly stanovenými pro kvalifikační práce a nejedná se dle systému Theses.cz o porušení autorských práv.

Odůvodnění:

Na základě kontroly vysokoškolských klasifikačních prací systémem Theses.cz nebyla u výše uvedené práce zjištěna taková shoda s jinými pracemi, dokumenty nebo texty, která by zakládala důvodné podezření z porušování autorských práv.

Datum: 13. 6. 2011

Podpis konzultanta (jen v tištěné verzi):